

Kuvat: Hera Nevalainen

VUONISLAHTI -lehti

30. vuosikerta

Vuonisolahti-lehden ensimmäinen numero ilmestyi 1997 ja nyt siitä ilmestyy 30. vuosikerran ensimmäinen numero. Tällainen lehti on Suomessa enää harvinaisuus, mutta lukijoiden palautteen ja ilmoittajayhteistyön osalta se tunnetaan tarpeelliseksi.

MITÄ – MIKSI – MINNE - Vuonisolahti-lehti 30 v

Lieksan kirjastolla järjestetään ti 28.4.2026
klo 16 esitelmätilaisuus

kylälehdestä, sen sisällöstä, merkityksestä ja pohdiskellaan tällaisen tarpeellisuudesta. Esitelmä pitää lehden vastaava toimittaja, kotiseutuneuvos Reino Kuivalainen.

Esittelyn jälkeen lehdet jäävät kansioituina kirjastokävijöiden selattavaksi muutaman seuraavan viikon ajaksi.

Tervetuloa!

Vuonis-kylämatkailu/Osuuskunta Vuonis yhteistyössä Lieksan kirjasto

Lieksa-Kolin alue on valmistautunut vierailuusi! Nappaapa tästä QR-koodista kamerallasi kuva, niin pääset suoraan lähiseudun tapahtumien maailmaan.

Pielinen - romantiikasta politiikkaan

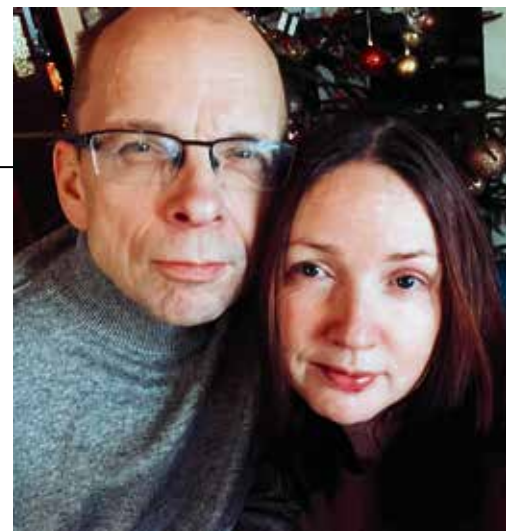
HELSINGIN PÄÄRAUTATIEASEMAN ravintolasalia koristaa huikea Mäkrältä Pieliselle avautuvaa maisemaa kuvaava maalaus. Juuri Pielinen tekee kansallismaisemamme, jota Järnefeltin, Sibeliuksen, Ryynäsen ja Turusen jälkeenkin tallennamme kerta toisensa jälkeen älypuhelimilla näpsimiimme kuviin.

KANSALLISROMANTIKKOJA LUMONNUT PIELINEN ei ole kadonnut. Kuumimman aatoksenpalon jälkeen Pielisen altaasta on tullut arkisempi työn ja vapaa-ajan näyttämö. Meitä nykypäivän pielisläisiä huolettaa voivatko geopoliittiset tyrskyt iskeä rannoillemme, miten tällä alueella elämää ja elinkeinoja voidaan ylläpitää ja miten järven ja siitä nauttimisen käyvarsinkin, kun nyt vesi on käynyt kovin vähiin. Haluamme pitää järvestämme ja

onnellisuudestamme kiinni.

MODERNEINTEKNOLOGIAON tosiaan kutistanut ihmisten ja yhteiskuntien välisiä ajallisia etäisyyksiä. Siinä missä tietoverkot mahdollistavat lähes tosiaikaisen yhteydenpidon, säätilan tarkistamisen maastokameroista – kannattaako Kolille lähteä, jos Pielistä ei näy! – niitä voidaan käyttää myös ilkeämielisesti. Sähkönjakelun, pankkipalvelujen ja elintarvike- ja vesihuollon häiriöt tuntuvat sangen nopeasti myös arjessamme. Tässä sitä paljon puhuttua resilienssiä tarvitaan. Pieliselle on kuitenkin kovin monesta paikasta pitkä matka. Maassamme on muita paljon strategisempia kohteita ja alueita joihin suoranainen vihamielinen toiminta todennäköisemmin kohdistuisi.

ITÄ-SUOMEN ELINVOIMA ONLAAJA aluepoliittinen, mutta myös ympäristö- ja turvallisuus-kysymys. Jaakonvaaran tienoille hahmotetut tuulivoimalat jauhaisivat sähköä ja toisivat verotuloja, mutta emme varmaankaan olleet valmiita näkemään tutussa ja turvallisuudessa kansallismaisemamme sellaisia tuulimyllyjä. Monelle on vastaavasti herännyt kysymys, kuinka paljon Pielisen vedenpinnan alhainen taso johtuu viime kesien ja talvien kuivuudesta ja kuinka paljon sähköturbiinien ahneudesta. Tunnin junan sijaan olisimme tyytyväisiä turvattuun junayhteyteen. Itsessään oikeutettuja, mutta vastakkaisia tarpeita ja pyrkimyksiä tuotamme rajoittamattomasti. Niiden sovittaminen tai karsiminen

edellyttää keskustelemalla rakennettua syvällisempää ymmärrystä.

ONKO PIELISELLÄ PUHEENVUOROA VAI ONKO SE VAIN TEKEMISEN KOHDE?

Eneken Tikki ja Mika Kerttunen

Martat on monessa mukana!

Vuonislahden Martat ry on yksi Lieksan viidestä marttayhdistyksestä. Yhdistyksemme on edelleenkin pirteä, vaikka ikää on jo 105 vuotta! Juhlistimme synttäreitä kevätkokouksessa 22.3. täytkekukahveilla.

Talvella 1921 kokoontui joukko vuonislahtelaisia naisia perustamaan marttayhdistystä kaupanhoitaja **Y. Holopaisen** kotiin ja yhdistyksen nimeksi tuli Pielisjärven Eteläinen Marttayhdistys ry. Toiminta-alueena oli koko pitäjän eteläinen osa lukuunottamatta Kolia.

Ensimmäiseen johtokuntaan kuuluivat emännät **Maria Nuutinen, Elin Hassinen, Hellin Nevalainen** ja **Anna Kiiskinen** sekä rouvat **Maikki Holopainen, Anna Kinnunen** ja **Helena Saarelainen**. Lisäksi mukana oli opettaja **Lempi Niiranen**. Marttayhdistys oli tehty jo kymmenen vuoden ajan ennen oman yhdistyksen perustamista. Silloin Martta-toiminta

piti sisällään ruuanlaittoa, käsitöitä, puutarhanhoitoa, hyötyeläinten pitoa, lapsiperheiden asioita, muonitusta, kahvitusta ja monenlaista muuta toimintaa ihmisten, perheiden ja kylän hyväksi.

Nimi muutettiin Pielisjärven Vuonislahden Marttayhdistykseksi v. 1934, mutta virallisesti oikeusministeriön päätöksellä vasta v. 1941. Alussa oli epäselvyyksiä lakipykälissä ja nimen muutos virallisesti viivästyi muutamalla vuodella. Seuraava nimenmuutos oli neljäkymmentä vuotta myöhemmin v. 1981 Lieksan Vuonislahden Marttayhdistys ja nykyinen nimimuutos oli vuodelta 2007 Vuonislahden Martat ry. On ollut mielenkiintoista lukea uutena puheenjohtajana näitä vanhoja pöytäkirjoja ja asiapapereita nimenmuutoksista ja vastuuhenkilöistä. Sieltä löytyi monta tuttua jo poisnukkunutta vaikuttajaa ja vielä mukana oleviakin aktiivisia toimijoita.

Marttayhdistys on tärkeä kylätoimija ja yksi viidestä Vuonislahden Kyläseura ry:n jäsenyhdistyksistä.

Kokoonnumme kerran kuukaudessa martta-meininkiin toimintasuunnitelman mukaisella teemalla vaalien yhteisöllisyyttä ja sosiaalista kanssakäymistä.

MARTTA-TOIMINTAA

Vuosittain neulomme neuvolalle vauvan peittoja yhdessä muiden Lieksan marttayhdistysten kanssa kaupungin tilaaman määrän. Lieksan kaupunki toimii tilaajana ja yhdistykset hankkivat itse langat yhteistilauksella.

Jäseniä meillä on v. 2026 alussa 38 henkeä. Jäsenistöömme kuuluu myös kahdeksan miespuolista marttaa, joita nimitämme leikkilisesti "partamarttoiksi". Partamarttoilla on vuosittain vastuullaan joku martta-meininki. Viime vuonna rosvopaistikoulutus toteutettiin yhden partamartan saunarannassa, ja omasta porukasta oli kouluttajana kokenut eräkokki partamartta **Markku Penttinen**. Koulutus kiinnosti niin partamarttoja kuin naispuolisiakin marttoja. Yhdessä teimme onnistuneen koko päivän

105-vuotista toimintaa juhlimassa helmikuussa.

tapahtuman, joka huipentui yhteiseen ruokailuun "kello illan suussa". Tämän vuoden teema on vielä auki, mutta jotain on tulossa sellainen pöhinä on päällä.

Tämän vuoden tapahtumissa on jo ollut Jää Tielle!-tapahtumat yhdessä kyläseuran kanssa ja marttojen oma pop-up kahvio jäätien rannassa hiihtolomien aikaan.

Kävimme myös tervehtimässä Kelvansaaressa asuvaa marttaamme, kun vielä saareen vievä jäätie oli hyvässä kunnossa. Retki olikin monelle meistä odotettu ja mielenkiintoinen.

Keväisin yleensä talkoimme apuamme tarvitsevien luona esim. ikkunan pesussa tai pihan siivouksissa. Kesällä pidämme kesätorilla muutaman kerran kahviota yhdessä Vuonislahden Urheilijoiden kanssa vuorotellen. Syksyllä on sitten vuorossa Muikkumarkkinatalkoisiin osallistuminen monessa roolissa.

Jotta yhdistyksen toiminta ei olisi vain talkoita ja työntekoa, käymme yhdessä kesän alussa puutarharetellä hankkimassa yrtit ja kesäkukat koteihimme. Vieraillemme myös kesäteattereissa lähialueilla, ja tänä kesänä heinäkuussa onkin oman kylän vuoro, näytelmänä on Kivenpyörittäjä. Vuoden lopussa on vielä kylän yhteinen joulunavaus ja marttojen joulupuuro-tapahtuma seurojentalolla. Yleensä lopeamme toimintavuotemme yhteiseen jouluruokailuun tai -konserttiin.

Kiinnostaako marttailu Sinua! Tervetuloa mukaan toimintaamme!

Lisätietoja: vuonislahdenmartat.marttayhdistys.fi ja facebook: vuonislahdenmartat

Lähdeviittaus:

Vuonislahden kylähistoriaa (2001)

Puheenjohtaja Airi Hassinen

Pielisen museo

Pielisen museossa on esillä 27.5.–30.9.2026 Olavi Martikainen – Viimeinen boheemi -näyttely, joka esittelee erikoislaatuisen lieksalaislähtöisen taidemaalarin teoksia ja elämää.

Pielisen museon ulkoalue on avoinna 15.5.-15.9.2026. Ulkoalueen 70 rakennusta Pielisen Karjalan alueelta muodostavat Suomen toiseksi suurimman ulkoilmamuseon. Opastuksia ulkoalueelle on saatavilla päivittäin.

Museo on avoinna 15.5.-15.9.2026 joka päivä klo 10–18. Huom! Suljettu juhannusaattona 19.6.2026. Vapaa pääsy ulkomuseoon 18.5., 3.6. ja 26.8.

Yhteislippu Olavi Martikainen – Viimeinen Boheemi -näyttelyyn ja ulkomuseoon: 16 € / 14,5 € / 0 €. Olemme Museokortti-kohde.

Katso kaikkien lipputuotteiden hinnat nettisivuiltamme www.pielisenmuseo.fi

Pappilantie 2, 81720 Lieksa
+358 4010 44151, museo@lieksa.fi, www.pielisenmuseo.fi

LIEXSA
PIELISEN MUSEO

LIEKSAN HELMET PAATERI JA PIELISEN MUSEO

Eva Rynnäsen taiteilijakoti Paateri

Rakastetun kuvanveistäjä Eva Rynnäsen (1915–2001) taiteilijakoti Paateri sijaitsee metsän siimeksessä Vuonijärvellä. Paaterissa voit tutustua puumateriaalien mestarilliseen työstäjänä tunnetun Evan taiteeseen ja hänen elämäntarinaansa. Paaterin kokonaisuuteen kuuluu taiteilijakoti, ateljee, Paaterin kirkko ja galleriakahvio. Yhdessä ne muodostavat vaikuttavan kokonaisuuden, jossa Evan kädenjälki näkyy vahvana.

Paateri on avoinna kesäkaudella 15.5.-15.9.2026 joka päivä klo 10-18. Huom! Suljettu juhannusaattona 19.6.2026.

Pääsyliput: 11 € / 9 € / 0 €. Museokortti-kohde.
VAPAA PÄÄSY Evan ja Paavon päivänä 15.6.

PAATERI 21, 81560 PAATERI
+358 4010 44055, juurtenaika@proton.me
www.pielisenmuseo.fi/paateri

LIEXSA
PAATERI

Paaterissa ja
Pielisen
museossa käy

Kesällä
2026!

KÄSIKIRJOITUS JA OHJAUS: KAI PAAVILAINEN ESITYS: LIEKSAN TEATTERI

KIVENPYÖRITTÄJÄ
50
VUOTTA
VUONISLIFE 2026

Kiven- pyörittäjä

TUOTTAJA: KULTTUURISEURA PIELISEN LUMO RY VUONISLAHTI

Arvostetun Kivenpyörittäjän uusi tuleminen Vuonisteatterissa 2026

Näytelmän esitysoikeuksia valvoo Suomen Näytelmäkirjailijat ja Käsikirjoittajat ry

pe 26.6. klo 19 **ENSI-ILTA**
su 28.6. klo 14 ja klo 19
pe 3.7. klo 19
su 5.7. klo 14 ja klo 19
ke 8.7. klo 19
pe 10.7. klo 19
su 12.7. klo 19
ke 15.7. klo 19

pe 17.7. klo 19
su 19.7. klo 14 ja klo 19
ke 22.7. klo 19
la 25.7. klo 19
su 26.7. klo 19
ke 29.7. klo 19

LIEXSA KANSALAIPOISTO

LIEKSAN TEATTERI / VUONIS-TEATTERI: VUONISLAHDENTIE 181, 81590 VUONISLAHTI (TANSSILAVA)

Lipunmyynti: Verkkokauppa Koli
Hinta 30€/lippu sisältään myös väliaikatarjoilun

Ryhmävaraukset ja tiedustelut:
0400 170255, vuonis@vuonis.net
Ryhmähinta 25€/hlö (ryhmäkoko vähintään 15 hlöä)

Tiedustelut: sales@koli.fi ja 0400 170255

f Kivenpyörittäjä
Pielisen Lumo